

مقصران اصلی سد معبر

حسام الدین اسلاملو

گزارش

به جز سد معبر خطرانی را نیز برای رهگذران به همراه داشته، انباشت مصالح ساختمانی در پیاده روها ست که بارها مشاهده شده است. فرقی نمی‌کند این پیاده رو متعلق به خیابانی شلوغ و پرتردد باشد یا خلوت. در هر صورت بدون تذکر خاصی از سوی شهرداری، صاحب ملک در حال ساخت به خودش این حق و اجازه را می‌دهد که پیاده رو را ببندد، شن و آجر و میلگرد در آن خالی کند و حتا گاه گوشه‌ی خیابان را هم با همین شیوه اشغال کند!

حرکتی که از دو جنبه برای عابران پیاده خطرناک است. یکی به خاطر احتمال پرتاب شی از بالای ساختمان در مسیر رهگذران و دیگر به خاطر ناچار شدن پیاده‌ها به رفتن به بخش ماشین‌رو برای ادامه‌ی مسیر و احتمال برخورد با سواری‌ها. قانون شهرداری‌ها این است که ساختمان‌های در حال ساخت باید برای رعایت حریم پیاده‌رو و حفظ امنیت آن، تا هنگام پایان کار خود، پیاده‌روی جلوی ساختمان را کانال بکشند تا پیاده‌ها بدون دردسر از داخل آن ادامه‌ی مسیر بدهند. اما کمتر دیده شده که این قانون در شهر ما با شدت اجرا شود.

نوع دیگری از سد معبر که در سیرجان شایع است، وجود صنف‌های تعمیراتی از قبیل مکانیکی، تعویض‌روغنی، آپاراتی، صافکاری و... در خیابان‌هاست که معمولاً نه تنها موجب پارک خودرو یا وسایل تعمیری در پیاده‌رو می‌شوند که حتا دیده شده که گوشه‌ی خیابان را هم اشغال کرده‌اند یا اگر نکرده‌اند، روی آن حس تملک دارند! به طوری که اگر خودرویی بخواهد گوشه‌ی خیابان پارک کند، با اینکه روبرویش پلی وجود ندارد اما توسط صاحب آن صنف تذکر می‌گیرد که حق پارک پیرامون مغازه‌ی او را ندارد مگر اینکه قصد تعمیر خودرویش را داشته باشد! که این یکی دیگر نوبر است و چه بسا خاص سیرجان. اما سال‌ها شهرداری و واحد سد معبرش پ به این پدیده که بسیار پررنگ هم هست نمی‌پردازد و فقط هر بار فیلش یاد هندوستان دستفروشان و وانت‌های دوره گرد بی‌نواپی می‌افتد که در این وانفسای اقتصادی، دارند به زحمت نانی درمی‌آورند و فقط فرقی‌شان با بقیه در این است که پایین‌ترین قشر هرم اقتصادی هستند و راحت می‌شود به آن‌ها تحکم کرد.

حضور دستفروشان در فضاهای شهری، سبب سرزندگی و حضور پذیری این فضاهای عمومی می‌شود که از اثرات مطلوب

«سیرجونی، سیرجونی رو توی شهر غریب از روی پیاده راه رفتن در گوشه‌ی خیابون می‌شناسه!» شاید این لطیفه را شنیده باشید. واقعا هم اگر دقت کرده باشد، مردم ما عادت کرده‌اند به جای پیاده‌رو در گوشه‌ی خیابان راه بروند. شاید دلیلش چیزی نبوده جز مسدود بودن و بستن مسیر پیاده‌روها که در سیرجان به یک سنت قوی تبدیل شده است.

اما مقصران این اشغال چه کسانی هستند؟

هر بار بحث سد معبر و برخورد با این پدیده در سیرجان جدی شده، است، معمولاً بخش مربوط به ساماندهی این پدیده در شهرداری به صورت خیلی روتین و برای رفع تکلیف، طرحی ضربتی را برای برخورد با دستفروشان شروع کرده است. جمع کردن بساط دستفروشان و فروشندگان دوره گرد وانتی در گوشه‌ی خیابان همواره از کارهایی بوده که واحد سد معبر شهرداری‌های همهی شهرها در دستور کار خود قرار داده‌اند. اقدام دیگر واحد سد معبر شهرداری‌ها معمولاً این است که اگر یکی از کسبه در پیاده رو یا جوی خیابان برای زیبایی تیرک چراغ برقی گذاشته باشد یا گلدانی با گیاهی زنده که به زیبایی شهر هم کمک می‌کند، آن را جمع آوری می‌کند. اخیراً هم که به خاطر گرایش مردم به کافه‌نشینی، شهرداری روی چند میز و صندلی داخل پیاده‌رو و جلوی قهوه‌فروشی‌ها حساس شده است! درحالی که اگر خیابانی پرتردد و شلوغ نباشد، معمولاً یکی دو میز و صندلی در پیاده‌رو نه تنها مزاحمت خاصی برای گذر عابران ایجاد نمی‌کند که حتا حس و حال سرزندگی را به شهر می‌دهد. اما با وجود این‌ها تاکنون دیده نشده که در سیرجان متهمان اصلی سد معبر با مشکل و مانع جدی ئی روبرو شوند و از این منظر جای تعجب دارد.

اولین متهم اصلی سد معبر خود شهرداری‌ست. در سیرجان کلی پیاده‌رو داریم که به خاطر نداشتن سنگ‌فرش، آدورستان شده‌اند و قابل استفاده نیستند. سال‌ها گذشته و شهرداری کاری برای بهسازی آن‌ها نکرده است.

در نمونه‌ی دیگر که باز به طور مستقیم با شهرداری در ارتباط است و بدترین نوع سد معبر در سیرجان هم به حساب می‌آید و